

Łubin żółty

Uwagi ogólne

Aktualnie w Krajowym rejestrze znajduje się 10 odmian łubinu żółtego, wszystkie z nich to odmiany niesamokończące o niskiej zawartości alkaloidów. Na terenie naszego województwa badano 7 odmian niesamokończących. Doświadczenia z łubinem żółtym były prowadzone w ZDOO Ruska Wieś i ZDOO Rychliki. W celu poszerzenia informacji o odmianach opracowanie zostało wzbogacone o dane z ZDOO Marianowo z sąsiedniego województwa podlaskiego oraz średnie plonowanie odmian z kraju.

Wyniki doświadczeń

W roku 2025 uzyskany średni plon nasion był wyższy niż w roku ubiegłym. Najwyższe plony uzyskano w ZDOO Ruska Wieś. Wśród odmian o niesamokończącym typie wzrostu zarówno w Rychlikach, Ruskiej Wsi i Marianowie wyróżniła się Puma. Analiza ostatniego trzylecia wykazała, iż stabilnie plonującymi odmianami były Puma, Diament i Salut. Najwyższą masą tysiąca (MTN) charakteryzowały się Puma i Diament, a najniższą (MTN) Opal i Dakar.

Tabela 1.

Łubin żółty. Odmiany badane. Rok zbioru: 2025

Lp.	Odmiana	Kod kraju pochodzenia	Rok wpisania do Krajowego rejestru *	Rok włączenia do LOZ	Hodowca (jednostka prowadząca hodowlę zachowawczą lub dla odmian zagranicznych krajowy przedstawiciel)
odmiany niesamokończące					
1.	Mister	PL	2003		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
2.	Puma	PL	2017	2024	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
3.	Diament	PL	2019	2023	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
4.	Goldeneye	PL	2019		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
5.	Salut	PL	2020	2023	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
6.	Opal	PL	2024		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
7.	Dakar	PL	2025		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce

*- według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do Krajowego rejestru w Polsce”

Tabela 2.

Łubin żółty. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2025

Miejscowość	ZDOO Rychliki <i>pow. Elbląg</i>	ZDOO Ruska Wieś <i>pow. Ełk</i>	ZDOO Marianowo <i>woj. podlaskie</i>
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni słaby	żytni dobry	żytni bardzo-dobry
Klasa bonitacji gleby	IV b	IV b	III b
pH gleby w KCl	5,8	6,6	5,4
Przedplon	owies	pszenica ozima	pszenica jara
Data siewu	28.03.	22.03.	28.03.
Obsada nasion (<i>szt./m²</i>)	90	90	90
Data zbioru	02.09.	13.08.	18.08.
Nawożenie mineralne			
N (<i>kg/ha</i>)	-	-	8,5
P₂O₅ (<i>kg/ha</i>)	60	25	30
K₂O (<i>kg/ha</i>)	80	30	85
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (<i>nazwa</i>)	Maxim 25 FS		
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Wing P 462,5 EC (2,5l) + Amstaf 800 EC (1,5l)	Wing P 462,5 EC (2,5l) + Amstaf 800 EC (1,5l)	Stomp Aqua 455 CS (2l) + Krum 800 EC (2,5l) + Soil on (0,4l)
Insektycyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	Los Ovados 200 SE (0,2l); Cyberkill Maxx 500 EC (0,05l)	Mospilan 20 SP (0,2kg)
Inne zabiegi			
Inne zabiegi (<i>nazwa</i>)	Nitragina	Nitragina	Nitragina

Tabela 3.

Łubin żółty. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2025

Lp.	Wyszczególnienie	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo
1.	Termin początku kwitnienia (data)	11.06.	09.06.	15.06.
2.	Termin dojrzałości technicznej (data)	03.08.	27.07.	06.08.
3.	Wysokość roślin (cm)	87	63	70
4.	Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia (skala 9°)	9	9	9
5.	Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)	5,8	9	9
6.	Masa 1000 nasion (g)	110,9	117,7	129,8
7.	Porażenie przez choroby (9°)			
	- antraknoza	8,9	9	9
8.	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	20,3	11,5	12,5
9.	Plon nasion (przy wilgotności 14%) dt/ha	<u>16,4</u>	<u>19,4</u>	<u>14,4</u>

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4.

Łubin żółty. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2025*przy wilgotności nasion 14%*

Lp.	Odmiana	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo	średnia z rejonu ¹⁾ wg COBORU	średnia z kraju wg COBORU
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>		<u>16,4</u>	<u>19,4</u>	<u>14,4</u>	<u>17,3</u>	<u>16,6</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>						
1.	Mister	110	100	98	101	100
2.	Puma	118	112	109	113	109
3.	Diament	103	109	103	102	100
4.	Goldeneye	92	94	97	92	96
5.	Salut	104	100	104	102	104
6.	Opal	81	91	94	91	88
7.	Dakar	92	94	95	92	99
Liczba doświadczeń		-	-	-	4	24

Wzorzec w 2025 roku – średnia z wszystkich odmian

1)- rejon- woj. warmińsko-mazurskie i podlaskie

Tabela 5.

Łubin żółty. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2025; 2024; 2023
przy wilgotności nasion 14%

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Lata				
			2025	2024	2023	2024-2025	2023-2025
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>			<u>16,7</u>	<u>9,9</u>	<u>16,2</u>	<u>13,3</u>	<u>14,3</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>							
1.	Mister	3	103	97	95	100	98
2.	Puma	3	113	111	113	112	112
3.	Diament	3	105	100	100	103	102
4.	Goldeneye	3	94	91	92	93	92
5.	Salut	3	103	103	107	103	104
6.	Opal	2	89	96	-	93	-
7.	Dakar	1	94	-	-	-	-
Liczba doświadczeń			3	3	3	6	9

Wzorzec - średnia z wszystkich odmian

Tabela 6.

Łubin żółty. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca).
Lata zbioru: 2025; 2023-2025

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wysokość roślin (cm)		Początek kwitnienia (kolejny dzień roku)		Dojrzałość techniczna (kolejny dzień roku)		Masa 1000 nasion (g)		Antraknoza	
			2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025
Wzorzec (skala 9°)			73	60	163 12.06.	163 12.06.	214 02.08.	211 30.07.	119,4	123,1	8,9	8,8
odmiany niesamokończące												
1.	Mister	3	1	0	0	0	0	0	0,2	3,4	0,1	0,2
2.	Puma	3	1	2	1	2	1	1	8,8	3,7	0,1	-0,1
3.	Diament	3	0	0	-1	-1	1	0	4,1	-2,7	0,1	0,2
4.	Goldeneye	3	-2	-3	0	-1	0	-1	-0,3	-0,8	0,1	0,0
5.	Salut	3	0	0	-1	0	-1	-1	-1,7	-0,1	0,1	0,0
6.	Opal	2	0	-	0	-	0	-	-8,1	-	0,1	-
7.	Dakar	1	0	-	0	-	0	-	-3,0	-	-0,4	-
Liczba doświadczeń			3	9	3	9	3	9	3	9	1	3

Wzorzec - średnia z wszystkich odmian

**Charakterystyka odmian łubinu żółtego wpisanych do Krajowego rejestru
w sezonie vegetacyjnym 2025 na podstawie Listy Opisowej Odmian COBORU
(odmiany badane w doświadczeniach regionalnych)**

DAKAR

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży do bardzo dużego. Masa 1000 nasion dość mała. Zawartość białka ogólnego, tłuszczu i włókna surowego w nasionach średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin średni, okres kwitnienia przeciętny. Rośliny dość wysokie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym przeciętny. Odporność na antraknozę – średnia. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².